

проведено чіткого розмежування між державною та недержавною космічною діяльністю.

До національних суб'єктів космічної діяльності дане законодавство відносить фізичних та юридичних осіб, що отримали відповідний дозвіл на здійснення космічної діяльності. Крім цього, питання правового регулювання космічної діяльності цих держав стосуються і іноземних суб'єктів господарювання. Відмінність тільки полягає у поширенні юрисдикції держави на своїх юридичних та фізичних осіб поза її межами [4].

Отже, сучасне міжнародне та національне космічне і повітряне законодавство відображає відчутні геополітичні та внутрішні перебудовні процеси у сфері авіації та космічній діяльності. Переосмисленню мають піддаватися фундаментальні засади політики в авіаційній галузі та дослідження й використання космосу.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

2. Правове регулювання повітряного транспорту в Євросоюзі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/92275/pravo/pravove_regulyuvannya_povitryanogo_transportu_yevrosoyuzi

3. Космічне право України: збірник нац. і міжнар. правових актів / упоряд.: І.П. Андрушко, О.В. Бєглий; відп. ред. Н.Р. Малишева та Ю.С. Шемшученко. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.

4. Правове регулювання космічної діяльності за національним законодавством держав-членів ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravnuk.info/urukrain/1319-pravove-regulyuvannya.html>

УДК 341:347.8(043.2)

Калініченко Є.О., студент магістратури,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шапенко Л. О., асистент

ДО ПИТАННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПОВІТРЯНОГО ПРАВА У ВНУТРІШНЬОДЕРЖАВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Маючи високий науково-технічний потенціал, Україна набирає значних обертів щодо розвитку авіаційної галузі, в тому числі й у

сфері забезпечення повітряних перевезень. Мова йде не лише про зростання кількості внутрішніх авіаперевезень, а й про розширення меж міжнародних авіасполучень. За таких умов у внутрішньодержавній правовій системі України більш актуальними стають загальновизнані принципи та норми міжнародного повітряного права, а також укладені між державами міжнародні угоди. Це свідчить про те, що в сучасному світі авторитет загальновизнаних принципів, норм міжнародного повітряного права, а також міжнародних угод набув високого рівня. Разом із тим, слід зазначити, що досягнення мети щодо забезпечення правового регулювання у сфері цивільної авіації можливе лише шляхом імплементації (від англ. implementation – здійснення, забезпечення, виконання) норм міжнародного повітряного права, тобто ефективної реалізації міжнародних норм, а також їх експлікації в національне законодавство. Адже саме від рівня впровадження імплементаційних заходів залежить дієвість та безпечність використання повітряного простору і здійснення міжнародних перевезень, а також дотримання принципів та норм, які регулюють міжнародну діяльність у повітряному просторі [1, с. 23].

Поняття «імплементація» на сьогодні є досить неоднозначним. Цей термін сприймається переважно як внутрішньоправова діяльність органів державної влади з виконання міжнародно-правових зобов'язань окремої держави. Останнім часом його використовують для характеристики даного процесу майже як суто внутрішньоправового явища [2, с. 23]. Проте, з огляду на різні позиції науковців, зокрема А. Гавердовського, який дослідивши теоретичні та практичні аспекти імплементації, надав власне визначення поняттю імплементації як цілеспрямованій організаційно-правовій діяльності держав, що здійснюється індивідуально, колективно або в межах міжнародних організацій з метою своєчасної, всебічної і повної реалізації зобов'язань, прийнятих у відповідності з міжнародним правом [3, с. 62], необхідно зазначити, що національно-правова імплементація норм міжнародного повітряного права представляє собою комплексний процес здійснення норм, що містяться в міжнародних договорах, конвенціях, угодах, який відбувається на двох основних етапах: правовому і організаційному. Правовий етап, в свою чергу, виступає в якості засобу зв'язку між міжнародним повітряним правом та передбачає відображення змісту відповідних норм міжнародного права в національному шляхом прийняття нових чи зміни існуючих норм внутрішнього права.

В сучасних умовах глобалізації та лібералізації міжнародних економічних відносин, а також підготовкою вступу України до Європейського Союзу загострилася конкурентна боротьба між міжнародними авіаперевізниками. Внаслідок цього зростає роль принципів та норм, які здійснюють регулювання міжнародних повітряних сполучень та перевезень. І як результат, відбувається активізація процесів адаптації національного права з міжнародним, що сприяє розробці, виробленню, вдосконаленню та саме здійсненню ефективної комерційної політики у сфері міжнародних повітряних зв'язків. Потрібно звернути увагу на те, що сучасний процес імплементації норм міжнародного повітряного права базується саме на суверенітеті держав у своєму повітряному просторі. Це робиться в цілях міжнародної аеронавігації, з метою більш повної взаємодії з національним правом країни через яку здійснюються авіаперевезення. Також за допомогою такої взаємодії регулюється доступ авіаперевізників на ринок міжнародних повітряних сполучень. Виникає правове поле, в якому взаємодіють та переплітаються норми міжнародного повітряного права, національного повітряного права та міжнародного приватного права, що потребує визначення в цих умовах специфіки імплементаційного процесу та його узагальнення з позиції функціонування механізмів регулювання міжнародних повітряних сполучень.

Беручи до уваги сучасну теорію міжнародного права, варто зазначити, що основними способами імплементації належним чином укладених міжнародних договорів до національного законодавства та норм міжнародного повітряного права є: національна імплементація у вигляді загальної рецепції; генеральна або автоматична імплементація; трансформація; відсилання; інкорпорація [4, с. 397]. Найбільш поширеними на практиці є інкорпорація та трансформація. Під інкорпорацією слід розуміти майже дослівне внесення міжнародно-правової норми у внутрішнє право. Говорячи про трансформацію, то потрібно відмітити, що норми міжнародного повітряного права враховуються внутрішнім законодавством або в значно меншому обсязі, або ж навпаки, до норми міжнародного повітряного права додаються додаткові ознаки.

Зважаючи на викладене вище, необхідно зазначити, що імплементація передбачає дотримання міжнародно-правових норм на міжнародному рівні та забезпечення виконання міжнародно-правових зобов'язань на національному рівні. Процес імплементації повинен базуватися на основоположних принципах суверенітету, справедливих та рівних можливостях для всіх, недискримінації,

взаємності та співробітництва. Крім того, адаптацію національного повітряного законодавства України до норм міжнародного повітряного права слід розглядати, як інструмент підтримки та проведення реформ. А надавати відповідну оцінку даному процесу варто лише після врахування конкретних рухів реформ, адже одразу, за короткий проміжок часу, наблизити національне законодавство до всього правового масиву Європейського Союзу і міжнародних норм взагалі просто неможливо.

Література

1. Шапенко Л.О. Імплементация норм міжнародного повітряного права в законодавство України / Л.О. Шапенко, В.І. Васильківський // Аеро-2013. Повітряне і космічне право: Всеукр. конф. молодих учених і студентів, 22 листопада 2013 р.: тези доп. – К.: Комп'ютерпрес, 2013. – С. 23-25.

2. Жукова Л.М. Вплив імплементації європейських норм на економічний розвиток держави / Л.М. Жукова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2016. – № 2(6). – С. 22-27.

3. Гавердовський А. С. Імплементация норм міжнародного права / А. С. Гавердовський. – К.: Вища школа, 1980. – 318 с.

4. Терлецький Д.С. Трансформація, інкорпорація та імплементація норм міжнародного права: теоретичний аналіз / Д. С. Терлецький // Молодий вчений. – 2017. – № 7 (47). – С. 395-400.

УДК 629.78(092)(043.2)

Кириченко В.В., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

ВОЛОДИМИР КОМАРОВ: ЖИТТЯ В ІМ'Я КОСМОНАВТИКИ

Космічний простір здавна манив своєю величиною дослідників з усього світу, але космічні межі стали непростим випробовуванням для них. Не обійшлося без жертв, багато космонавтів віддали свої життя під час місій, але першим, хто здійснив два польоти в космос і загинув на Землі, став Володимир Михайлович Комаров.

Володимир Комаров народився 16 березня 1927 року в Москві. Його батьки намагалися вкласти в єдиного сина все те, чого самі не отримали. Ще семирічним хлопчиком Комаров вперше потрапив на аеродром, де надзвичайно був вражений побаченими літаками. Разом з батьком будували макети літаків, що в подальшому вплинуло на вибір його майбутньої професії.